

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: Up-312/99

Datum: 22. 11. 2002

Odklonilno ločeno mnenje sodnice dr. Škrk,
ki se mu pridružuje sodnik dr. Ribičič

1. Glasovala sem proti sklepu, s katerim je Ustavno sodišče s petimi glasovi proti štirim zavrnilo ustavno pritožbo A. A. zoper odločbo Senata za prekrške št. Pp-3799/99 z dne 6. 10. 199 v zvezi z odločbo Sodnika za prekrške Domžale št. P-00347/99-02 z dne 7. 4. 1999. Na njuni podlagi je bil pritožnik kaznovan z denarno kaznijo 90.000 tolarjev ter obremenjen za skupne stroške postopka v znesku 13.000 tolarjev zaradi storitve prekrška po tretjem odstavku 127. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP). Po sicer nesporno ugotovljenem dejanskem stanju (pritožnik je prekršek tudi priznal) je pritožnik prekršek, za katerega je bil pravnomočno obsojen, storil tako, da je vozil osebni avtomobil po parkirišču trgovine Napredek v Z. brez voznškega dovoljenja, ker voznškega izpita takrat še ni opravil. Ob storitvi prekrška je bil star 18 let in tri mesece, ob izreku odločbe o prekršku pa je že imel opravljen voznški izpit B kategorije.

2. Ustavni pritožnik se je zoper odločbo sodnika za prekrške pritožil, podrejeno tudi zoper izrek o kazni, in že v izreku pritožbe uveljavljal izredno omilitev kazni. V obrazložitvi je med drugim navedel, da prvostopni organ ni upošteval vseh olajševalnih okoliščin in tudi ne njegovega gmotnega stanja. Kot olajševalne okoliščine je navedel, da je storil prekršek kot mlajši polnoletnik, ob storitvi prekrška je bil star komaj osemnajst let, nekaznovan, ni bil v vinjenem stanju in je dejanje priznal. Ob tem je še poudaril, da ob storitvi prekrška ni nikogar ogrožal. Prekršek je storil ob 22.30 uri, ko je bilo parkirišče prazno ter v novoletnem času (30. 12. 1998). V času storitve prekrška se je že usposabljal za voznški izpit. Glede na te okoliščine je v pritožbi menil, da bi sodišče lahko pripisalo prekršku dejanje majhnega pomena. Prvostopni odločbi sodnika za prekrške je pri izreku kazni očital neuporabo posebno olajševalnih okoliščin po 31. členu Zakona o prekrških (ZP). Pri svojem gmotnem stanju kot razlogu za neprimerno kazen je navedel, da je komaj pripravnik, živi pri starših in odhaja na služenje vojaškega roka.

3. Senat za prekrške je potrdil prvostopno odločbo o prekršku in v izpodbijani odločbi odgovoril le na objektivne znake storitve prekrška, da je namreč šlo za javno prometno površino, vendar v času nezasedenosti, ter potrdil izrek minimalno zagrožene kazni za vožnjo brez voznškega dovoljenja kot primeren ukrep (tretja alineja 1. odstavka 127. člena ZVCP). Ostalih okoliščin, ki jih je senat le naštel (priznanje, premoženjsko stanje, nekaznovanost), pa ni štel kot zadostnih za uporabo omilitvenih določb ZP.

4. Menim, da je v danem primeru utemeljen pritožnikov očitek, da je prvostopna odločba v delu o kazni v nasprotju s pravico do pravnega sredstva (25. člen Ustave). Sodnik za prekrške je le navedel, da so bili pri odmeri kazni upoštevani teža kršitve, stopnja odgovornosti in obdolženčeve premoženjske razmere. Te navedbe so abstraktne in zato pavšalne ter pomenijo le delen povzetek določb ZP, ki opredeljujejo okoliščine, relevantne za odmero kazni. Iz njih ni možno razbrati, katere konkretne okoliščine na strani ustavnega pritožnika so bile upoštevane pri odmeri kazni. Utemeljen pa je tudi pritožnikov očitek, da Senat ni odgovoril na njegove navedbe, da gre za dejanje majhnega pomena v smislu drugega odstavka 7. člena ZP. Pritožnik je v pritožbi navedel vse okoliščine storitve prekrška (mladost oz. neizkušenosť, dejstvo, da se je v času prekrška že usposabljal za voznika B kategorije ter dejstvo, da je bil kljub prazničnim okoliščinam ob prekršku trezen) ter se izrecno skliceval na uporabo omilitvenih določb ZP. Senat za prekrške je zgolj z pavšalnim naštevanjem nekaterih olajševalnih okoliščin sicer deloma odgovoril na pritožnikove navedbe v zvezi z uporabo določb ZP o omilitvi kazni, ni pa odgovoril na pritožnikovo zatrjevanje, da gre za dejanje majhnega pomena. Glede tega se Senat za prekrške ni izjasnil in pritožniku ni odgovoril. S tem je bilo kršeno jamstvo enakega varstva pravic (22. člen Ustave). Prav tako senat ni v zadostnem obsegu odgovoril pritožniku glede njegovega

težkega gmotnega stanja, temveč ga je le napotil na možnost uveljavljanja obročnega plačevanja kazni.

5. Pritožnikova kazen je, glede na objektivne in subjektivne okoliščine storjenega prekrška, nerazumno visoka v primerjavi z drugimi ogroževalnimi prekrški (vinjenost, prekoračitev hitrosti). Zato je Senat za prekrške, ker ustavnemu pritožniku ni dovolj obrazloženo odgovoril in ni ocenil, da gre v njegovem primeru za dejanje majhnega pomena, kršil jamstvo enakega varstva pravic (22. člen Ustave). V tem konkretnem primeru je še posebej moteče zgolj pavšalno zatiranje prvostopnega in drugostopnega organa glede izreka minimalno zagrožene kazni, ki je predpisana za očitani prekršek (tretji odstavek 127. člena ZVCP). Ta namreč znaša 90.000 SIT. V tem primeru je namreč ta kazen, glede na objektivne in subjektivne okoliščine primera, nerazumno prestroga. Vprašanja kaznovanja po ZVCP se je Ustavno sodišče lotilo v odločbi U-I-213/98 z dne 16. 3. 2000, ki se je nanašala na vprašanje presoje sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in za katero sem tudi glasovala. V njej je Ustavno sodišče med drugim zapisalo, da z "...Ustavo skladno predpisovanje novih sankcij in zaostrovanje kaznovanja ne predstavlja posega v pridobljene pravice." Ob tem pa menim, da je dolžnost organov, ki so zadolženi za kaznovanje prometnih prekrškov, da v skladu z Ustavo in zakoni obravnavajo vsak konkretni primer, vključno z uporabo vseh relevantnih določb zakona, tako, da je izrek o kazni (in stroških postopka) odraz vseh subjektivnih in objektivnih okoliščin vsakega konkretnega primera. V danem primeru temu ni bilo tako.

6. Iz navedenih razlogov sem glasovala proti sklepu Ustavnega sodišča o zavrnitvi ustavne pritožbe.

dr. Mirjam Škrk

dr. Ciril Ribičič